

Klagomål till stadsstyrelsen om underlåtenhet att anteckna uppgifter, utlämnande av handling, tillsynsåtgärder och myndighetsstyrning samt felaktig tolkning av lagen i byggnads- och miljönämnden

STST 09.02.2026 § 39
1007/11.03.05/2025

Beredning

Förvaltningsdirektör Tomas Määttä

Den klagande har genom ett klagomål daterat 28.10.2025 som hen skickat till Lovisa stad begärt att stadsstyrelsen i Lovisa stad undersöker miljöchef Heidi Lyytikäinen och miljövärderna gällande följande:

1. underlåtenhet att svara på begäran om uppgifter och underlåtenhet att anteckna uppgifter
2. tidigare underlåtenhet att anteckna uppgifter
3. miljövärdens tillsynsåtgärder med anledning av en vattenavstängning som inte meddelades på förhand
4. miljöchefens jäv.

Den klagande har skickat till Lovisa stad en komplettering daterad 23.1.2026 till hens klagomål daterat 28.10.2025.

Enligt 34 § i förvaltningslagen (434/2003) ska myndigheten innan ett ärende avgörs ge en part tillfälle att bli hörd, om inte ärendet är uppenbart ogrundat eller hörandet för övrigt uppenbart onödigt. Miljöchef Heidi Lyytikäinen har därför getts tillfälle att ge en egen utredning angående klagomålet. Hon lämnade in sin utredning i ärendet 28.1.2026.

Det föreslås att ett svar med följande innehåll ges den klagande:

Punkt 1, underlåtenhet att svara på begäran om uppgifter och underlåtenhet att anteckna uppgifter

Den klagande har begärt att det ska utredas om miljöchefen förfarit i enlighet med 42 § i förvaltningslagen (434/2003) när hen inte registrerat den muntliga begäran om utlåtande i ett ärende i stadens ärendehanteringssystem. Den klagande har dessutom lyft fram, med hänvisning till 14 § i offentlighetslagen, att det måste motiveras varför en handling inte lämnas ut, och vidare, med hänvisning till 21 § i grundlagen, att ett beslut om att en handling inte lämnas ut måste meddelas jämte anvisningar om sökande av ändring.

I sin komplettering av det ursprungliga klagomålet har klaganden därtill i fråga om besvarande av begäranden av uppgifter och utlämnande av handlingar begärt motiveringar för frågan om huruvida man inte behöver följa laglighetsövervakarens lagstadgade riktlinjer inom miljövärderna i Lovisa stad på samma sätt som på andra håll inom förvaltningen.

I sin utredning angående klagomålet konstaterar miljöchef Heidi Lyytikäinen att hon per telefon begärt ett utlåtande i ärendet från en tredje person i mars 2025 och konstaterat till klaganden per e-post att det inte finns något skriftligt utlåtande om saken. Samtidigt konstaterar hon i sin utredning att hon inte avsiktligt hade låtit bli att göra en anteckning i stadens ärendehanteringssystem om det utlåtande som begärdes per telefon, utan hade märkt att anteckningen saknades först när den klagande lämnat in en begäran om handling i ärendet. Miljöchefen medger öppet i

sin utredning att hon borde ha registrerat det utlåtande som begärdes per telefon i ärendehanteringssystemet med stöd av 42 § i förvaltningslagen.

Stadsstyrelsen konstaterar på samma sätt som miljöchefen själv i sin utredning att det borde ha gjorts en anteckning i stadens ärendehanteringssystem enligt 42 § i förvaltningslagen om det muntligen begärda utlåtandet, eftersom det för utlåtandets del kan ha varit fråga om en utredning som påverkar behandlingen av ärendet. Vidare konstaterar stadsstyrelsen att det i enlighet med högsta förvaltningsdomstolens beslutspraxis har förutsatts att ett överklagbart beslut på begäran också ska ges i en situation där myndigheten inte har den begärda handlingen.

Punkt 2, tidigare underlåtenhet att anteckna uppgifter

I sitt klagomål hänvisar den klagande till avsnittet om rättslig bedömning i Helsingfors förvaltningsdomstols avgörande 4598/2023 om tillstånd för miljöåtgärder, där förvaltningsdomstolen har tillämpat 42 § i förvaltningslagen. Förvaltningsdomstolen har i fråga om den rättsliga bedömningen i sitt avgörande ansett att också uppgifter från ett enskilt informationsmöte som föregått beslutsfattandet kan ha påverkat avgörandet i det ifrågavarande ärendet. Det har alltså varit fråga om ett enskilt beslut och en bedömning av huruvida utredningen är tillräcklig som grund för beslutsfattandet.

Som utlåtande till klaganden konstateras således att det på basis av den rättsliga bedömningen i förvaltningsdomstolens avgörande emellertid inte kan konstateras att ärenden upprepade gånger lämnas oregistrerade i myndighetsverksamheten i Lovisa stad.

Punkt 3, miljövårdsenhetens tillsynsåtgärder med anledning av en vattenavstängning som inte meddelades på förhand

Som svar på den klagandes begäran om utredning om huruvida Lovisa stads miljöchefs ståndpunkt i fråga om miljövårdsmyndighetens skyldigheter är förenlig med lagen och miljövårdens uppgifter kan det konstateras, i enlighet med miljöchef Lyytikäinens utredning i anknytning till klagomålet och det som också beskrivs i e-postsvaret till den klagande, att den kommunala miljövårdsmyndigheten inte har ansvarat för tillsynen över de privaträttsliga bestämmelserna i lagen om vattentjänster.

Punkt 4, miljöchefens jäv samt uppfattning om avvikande från hörandepraxisen

I sitt klagomål 28.10.2025 begär klaganden att stadsstyrelsen utreder huruvida miljöchefen på grund av sin förhandsuppfattning varit jävig att behandla ärendet i byggnads- och miljönämnden. I kompletteringen till klagomålet begär den klagande dessutom att det utreds varför Lovisa stad i ärendet har avvikit från hörandepraxisen.

Klagomålet gäller i fråga om punkt 4 ett ärende där Helsingfors förvaltningsdomstol 25.9.2025 meddelade beslutet 6014/2025. Den klagande har anfört besvär i ett ärende som gällde fridlysning av ett naturminnesmärke efter att ha fått ett negativt beslut av byggnads- och miljönämnden 13.2.2025, § 8. Helsingfors förvaltningsdomstol har förkastat den klagandes besvär, och högsta förvaltningsdomstolen har genom sitt beslut 10/2026 meddelat 7.1.2026 avslagit den klagandes ansökan om besvärstillstånd i ärendet. Nämndens beslut är således slutgiltigt också när det gäller tolkningen av 95 § i naturvårdslagen (9/2023) i ärendet.

Som svar på klagomålet konstateras att det huvudsakliga ärendet som punkt 4 i klagomålet gäller har vunnit laga kraft och att förvaltningsdomstolen i sitt beslut 6014/2025 inte konstaterat några förfarandefel enligt förvaltningslagen i Lovisa stads behandling av ärendet. Den klagandes uppfattning om att miljöchefen varit jävig enligt 28 kapitlet 1 mom. 7 punkten i förvaltningslagen (annat särskilt skäl) hänvisar till miljöchefens förhandsuppfattning i behandlingen av ärendet. I fråga om jäv i förvaltningsverksamhet har det av hävd ansetts att det inte uppstår jäv när man agerar i samma myndighets intresse. I högsta förvaltningsdomstolen årsboksbeslut 2014:57 anses det med hänvisning till förvaltningslagens förarbeten att jäv som grundar sig på förhandsuppfattning förutsätter att det förekommer jäv som kan jämföras med jävsgrunderna i 28 kapitlet 1 mom. 1–6 punkten i förvaltningslagen. Det kan således inte anses att miljöchefen är jävig i ärendet på basis av förhandsuppfattning eller någon annan jävsgrund i förvaltningslagen.

Kompletterande mötesmaterial, Innehåller personuppgifter och publiceras därför inte i det allmänna datanätet:

1. Miljöchef Heidi Lyytikäinen bemötande 28.1.2026
2. Komplettering av klagomålet 23.1.2026
3. Klagomål med bilagor 28.10.2025
4. Högsta förvaltningsdomstolens beslut 10/2026
5. Helsingfors förvaltningsdomstols beslut 6014/2025
6. NTM-centralen i Södra Savolax beslut, ESAELY/1503/2024
7. Helsingfors förvaltningsdomstols beslut 4598/2023
8. Äldersuppskattning av en en på en fastighet i Valkom
9. Kymmenedalens Elnät Ab, utlåtande 27.12.2024
10. Klagomål till stadsstyrelsen i Lovisa stad 9.2.2026 punkt 6 på föredragningslistan
11. Marko Luukkonen, begäran om uppgifter 13.10.2025
12. Anmärkning åsikt 6.1.2026
13. Svar på begäran om uppgifter 13.10.2025
14. Svar på begäran om uppgifter 13.10.2025, komplettering

Föredragning	Stadsdirektör Tomas Björkroth
Förslag	Stadsstyrelsen beslutar ge klaganden det svar som läggs fram i beredningstexten och konstaterar ärendet vara slutbehandlat.
Behandling	Föredraganden ändrade sitt beslutsförslag till att lyda enligt följande: Stadsstyrelsen beslutar att ge klaganden det svar som föreslås i beredningstexten och konstaterar vidare, beträffande den komplettering av klagomålet som mottogs 9.2.2026, att till punkt 1 i kompletteringen från 9.2.2026 har man redan svarat i punkt 1 i det svar som ges enligt beredningstexten, underlåtenhet att svara på begäran om uppgifter och underlåtenhet att anteckna uppgifter, och att punkterna 2–4 i kompletteringen från 9.2.2026 gäller Helsingfors förvaltningsdomstols lagakraftvunna beslut 6014/2025 och att klagomålet i dessa delar inte föranleder några åtgärder. Stadsstyrelsen konstaterar ärendet vara slutbehandlat.
Beslut	Stadsstyrelsen godkände föredragandens beslutsförslag med de ändringar som gjordes på sammanträdet. Det antecknades att Otto Andersson var frånvarande från sammanträdet klockan 20.55–21.00.

